

Referat af generalforsamling på Fænøsund Friskole 2017

Dato: onsdag den 19. april 2017

Tid: 19.00

Sted: halvmånen på Fænøsund Friskole

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.

Bestyrelsen foreslog Bert Neele – valgt uden modkandidater

2. Bestyrelsen aflægger beretning.

Se vedhæftede bilag 1

3. Skolelederen aflægger pædagogisk beretning

Se vedhæftede bilag 2

4. Tilsynsførende aflægger beretning

Se vedhæftede bilag 3

5. Bestyrelsen forelægger det reviderede regnskab til orientering.

Se vedhæftede bilag 4

6. Skolekredsens/forældrekredeksens valg af bestyrelsesmedlemmer.

1 medlem valgt af forældrekredeksen:

Anders Rasmussen

2 medlemmer valgt af skolekredsen er på valg:

Gitte Lerche-Simonsen og Brian Warming

7. Skolekredsens/forældrekredeksens valg af suppleanter.

1 medlem valgt af forældrekredeksen:

Marianne Kipp Mayntzhusen

1 medlem valgt af skolekredsen:

Jacob Hegelund Rasmussen

8. Indkomne forslag.

Ingen

9. Eventuelt.

Bestyrelsen takkede den afdgående formand Mikkel Schjøtt-Kristensen for den seneste 2 år.

På det efterfølgende bestyrelsesmøde konstituerede bestyrelsen sig således:

Formand: Brian Østberg

Næstformand: Carsten Randrup

Kasserer: Morten Falkesgaard Jørgensen

Medlemmer: Louise Thuesen, Anders Rasmussen, Gitte Lerche-Simonsen og Brian Warming

Suppleanter: Marianne Kipp Mayntzhusen og Jacob Hegelund Rasmussen

Bestyrelsens beretning – perioden april 2016 til april 2017

Jeg vil nu som formand, på vegne af bestyrelsen, fremlægge bestyrelsens beretning for perioden april 2016 til april 2017.

Økonomi

Opgaverne forbundet med bestyrelsens overordnede ansvar for skolens økonomi er nok bestyrelsens vigtigste. Det er ikke det vigtigste for skolen – det er de daglige aktiviteter, som eleverne indgår i. Men økonomien er en forudsætning for, at vi kan holde skolen på den måde, vi gerne vil.

Vi er glade for at skolens økonomi går godt. Vi har i kraft af nogle ude fra kommende begivenheder fået flere indtægter. Det er bl.a. flere midler fra Middelfart Kommunen til førskole og en stigning i statstilskuddet. Men skolepengene er også steget – forældrene på skolen betaler en større del af kagen i dag end for nogle år siden. Det har medført, at resultatet for 2016 giver et flot overskud og at der for 2017 også er budgetteret med et pænt overskud.

Men skal vi ligefrem tjene penge? Nej, det er bestemt ikke formålet, men formålet er, at vi har en robust økonomi, hvor vi selv kan bestemme over skolens drift og igangsætte nødvendige udviklingsinitiativer. Og så er det også vigtigt at se de enkelte års økonomiske resultat over en periode, ellers kan man komme til at tro, at det går særligt skidt eller godt.

Ved seneste opgørelse ligger elevtallet på 168 (185 inkl. førskole), hvilket også bidrager til skolens sunde økonomi. Men det er vigtigt at vi ikke bare lader udgifterne stige i takt med antallet af elever, ellers kan økonomien ikke klare udsving i elevtallet uden at det skal have enten personalemæssige konsekvenser eller påvirke kvaliteten særligt negativt.

Fælles lejrskole

Tilbage i september 2016 var der fælles lejrskole-tur til Silkeborg for alle skolens elever. Sidste år handlede bestyrelsens beretning blandt andet om de økonomiske overvejelser forbundet med lejrskolen, og at vi i bestyrelsen havde truffet beslutning om, at lade udgifter og forældrebetaling følge hinanden, så vi fortsat kan afholde lejrskole hvert år.

Det er derfor særligt fantastisk at opleve, hvordan skolens værdier kommer til udtryk i afviklingen af sådan en tur. Fællesskab og ansvar store og små i mellem bliver aktiveret i en helt anden grad, når rammer og daglige rutiner ikke er de velkendte på skolen. Det bliver endnu mere vigtigt at stå sammen og hjælpe hinanden, når alle er lidt på udebane.

Og lærerne skal have et særligt skulderklap for både at lave et indhold med faglig tyngde og dybde og at investere så meget energi og personlige relationer i alle de sociale aktiviteter, som lejrskole i lige så høj grad består af.

Pædagogisk dag

I oktober 2016 havde vi pædagogiske dag på skolen, hvor forældre og lærere var samlet om en dag ”i ånden”. Fokus var på skolens Grundtvig-Koldske ståsted. Fortælling er en central del af vores ståsted, og vi indledte dagen med tre engagerede og interessante fortællinger fra tre af lærerne.

Vi fik et oplæg fra lektor Brian Degn Mårtensson. Han pointerede, at børn hele tiden lærer, det er en medfødt evne, så det behøver vi ikke være så optaget af. Men vi skal være optaget af, at de lærer noget bestemt, og at indhold, fordybelse og udsyn til verden skal suge eleverne ind i ”stoffet”, og så kommer læringen ud af det.

Der var én central sætning i oplægget: ”Vi lærer ved at leve livet sammen”. Det rummer mange vigtige elementer – ”sammen” rummer alt det, der vedrører fællesskab og familien samt det gensidige ansvar. Og så det med ”at leve livet” handler om det hele menneske, at skolen er et vindue til livet og ikke kun kan reduceres til et sted, der sker læring.

Dorte fortalte på dagen også om, hvordan vi på skolen bruger test på en måde, der både tager afsæt i skolens ståsted og det nutidige samfund vi er en del af. Hvis eleverne bliver testet, så er det et redskab for lærerne, det er ikke for at rangordne eleverne. På skolen har vi 9. klasses afgangseksamen, og det skal også ses i forhold til, at der i det videre uddannelsessystem bliver givet karakterer.

Vi sluttede dagen af med at drøfte en række hverdagssituationer, som lærerne havde forberedt. Drøftelsen skulle tage afsæt i det Grundtvig-koldske, og på den måde fik vi bundet dagen rigtig godt sammen.

Trivsel og bestyrelsens rolle

I det forgangne år har vi i bestyrelsen haft fokus på bestyrelsens rolle i trivselsarbejdet på skolen. Dorte som skoleleder har det pædagogiske ansvar og står for trivselsarbejdet sammen med lærerne i tæt samarbejde med forældre og elever.

Bestyrelsen har en rolle, hvis der i særlige situationer (f.eks. inklusionsarbejde) skal tages stilling til økonomien i forbindelse med tildeling af ekstra timer. Bestyrelsen har også en rolle, hvis vi kommer i den uønskede situation, at skoleleder vurderer, at en elev bør stoppe på skolen. Så indstiller skoleleder dette til bestyrelsen, som så skal træffe den endelige beslutning. Dette fremgår af skolens forretningsorden.

I begge situationer er det vigtigt, at bestyrelsen er godt klædt på. Men her ligger en vigtig balancegang, for på den ene side er det pædagogiske arbejde skoleleders ansvar, og bestyrelsen har som udgangspunkt hverken formel kompetence og faglige kvalifikationer ud i dette arbejde. På den anden side kan bestyrelsen ikke varetage sin rolle uden et vist kendskab til sagerne. Så denne balance har vi brugt noget tid på at finde frem til. Det indebærer blandt andet som noget nyt, at skolelederen fast orienterer bestyrelsen på et lukket punkt om relevante trivselssituationer, og der er udarbejdet en ny handlingsplan, som tydeligere beskriver forløbet frem mod, at skoleleder evt. må indstille til bestyrelsen, at en elev bør stoppe på skolen.

Det er vigtigt at understrege, at vi ikke har en stigende trivselsudfordring på skolen, der er vist de udfordringer, man kan forvente. Det har været bestyrelsens rolle, som har været nødvendig at blive mere præcis omkring.

Forældrearbejde har været et tema i år

Forældrearbejde er og bliver nok et konstant fokusområde for bestyrelsen. Det er enormt vigtigt for skolen, at vi som forældre løfter vores ansvar i forældrearbejdet. Der er den direkte og åbenlyse grund, at der er opgaver, som skal laves, som skolens ellers skulle betale for eller ikke blev gjort. Men den vigtigste – og mere diffuse – grund, er sammenholdet og fællesskabet. Når man har udført opgaverne sammen, så har der været en social sammenhæng, som binder sammen og giver grundlag for alle mulige andre situationer – f.eks. i forbindelse med klassens trivsel eller en konflikt mellem børnene. Men det kan også påvirke negativt, hvis dem, der møder op, får en fornemmelse af at andre ikke yder, så bliver man måske lidt slukøret på fællesskabets vegne, og så bliver det måske sværere at gøre noget ekstra næste gang.

Vi har i bestyrelsen drøftet virkelig mange forskellige løsningsmodeller. Herunder også om der skal være en økonomisk orden, hvis man ikke løfter sine opgaver. Vi vurderer, at der er mere i forældrearbejdet end blot 'arbejdskraft' og derfor skal der ikke sættes penge på det. Bestyrelsen har aftalt med Dorte, at Dorte følger op ved gentagne udeblivelser. Vi betragter det som en del af familiens 'trivsel' på skolen, at man løser sine opgaver på skolen. Derfor vil Dorte følge op med den vinkel i forhold til den samlede pakke man som familie melder sig ind i, som indeholder arbejdsopgaver på skole.

Kommende opgaver for bestyrelsen

Bestyrelsen kan i den kommende periode se frem til spændende opgaver. Der er rum for investeringer i skolen, og det kommer til at indebære vigtige prioriteringer ift., hvad der skal have et løft.

Tak for ordet og tak for samarbejdet i det forgangne år!

Det er forår og alting springer ud. Med foråret kommer de lyse timer, de lange dage og de korte nætter. På Fænøsund Friskole er foråret ensbetydende med at førskolen starter. Den 1. marts er en særlig dag, der siges vi velkommen til 18 nye elever. De er små, men vokser så hurtigt i vores fællesskab. Alle elever på skolen er med til at få de små nye med ind i vores fællesskab. De vises tilrette og spejler sig i, hvad de store gør.

Fællesskabet er bærende for vores daglig dag. Vi skal værne om denne værdi, værne om vigtigheden af at alle er betydningsfulde, at hver enkelt af os, har et ansvar for, at vores kammerat, vores klasse, den lille nye elev, nye forældre, kollegaerne, ja at alle, der har deres daglige gang på vores skole, skal føle sig godt tilpas.

Jeg tror på, at man føler sig godt tilpas, når man bliver set og hørt, når man bliver anerkendt for den man er og det man bidrager med. Når man bliver tilpas udfordret og når udfordringerne får os til at vokse, til at blive klogere på os selv, på hinanden og på livet.

I 2016 var vi på fælles lejrskole til Sletten ved Silkeborg. Omgivelserne var helt perfekte, vejret viste sig for sin smukkeste side, oplevelserne var mange og forskelligartede. Lillegruppen var på en fantastisk gåtur til Himmelbjerget, turen blev lidt lang og på et tidspunkt tror jeg, der var flere både børn og voksne, der havde en oplevelse af, at de var på overlevelsestur i de Østrigske alper. Mellemsgruppen byggede tømmerflåder og blev udfordret på samarbejdsevnerne, enkelte tømmerflåder var ikke så søstærke, så nogle blev lidt våde. Ældstegruppen havde en dag i Silkeborg med museumsbesøg og fik fine kulturelle oplevelser med i bagagen. De store elever skulle sove i træerne midt ude i skoven, for nogle af eleverne var det en grænseoverskridende oplevelse, der er mange ukendte lyde om natten - i skoven.

Men det grundlæggende og bærende element ved vores fælles lejrskole er, at vi er sammen – store og små – at vi skal have dagligdagen til at fungere – spisesituationerne – morgensamlingerne med morgengymnastik, frie aktiviteter, lejrskolefesten, rengøring osv. Det er dejligt at se, hvordan vores store elever tager ansvar og hjælper de små. Jeg er overbevist om, at netop den fælles lejrskole er med til at understøtte skolens grundværdi – Fællesskab.

På Fænøsund Friskole er der i løbet af et skoleår mange aktiviteter, der tager afsæt i skolens værdior KRAFT – kreativitet - refleksion – ansvarlighed, fællesskab og tillid.

I løbet af året brydes skemaet op for at give plads til at arbejde i andre fællesskaber end det traditionelle klassefællesskab. Det sker i forbindelse med vores forestillingsuger, emneuger, teamskemadage, traditionsdage som motionsdag, juleklip, Luidag, juleafslutningen med sang på plejehjemmet og andre dage, hvor vi her på Fænøsund Friskole har tradition for at være sammen i det store fællesskab. Disse dage og uger er ganske særlige for os. De tydeliggør, hvor vigtige vi hver især er i vores fællesskab. Viser hvor omsorgsfulde de store er overfor de små og viser med al tydelighed, at de små ser op til de store og nyder omsorgen og opmærksomheden, som de store giver. At arbejde på tværs af klasser og årgange er med til at skabe fællesskabet omkring vores skole, skaber tillid og tryk på tværs af grupper og på tværs af alder, og lærer vore børn at tage ansvar for hinanden og for at tingene fungerer i fællesskabet.

Men hverdagene er der dog alligevel flest af. Og det er i hverdagen at vore værdier skal stå deres prøve, her de skal være tydelige.

De skal være tydelige i forhold til hvordan vi omgås hinanden, hvordan vi møder hinanden, hvordan vi taler til og med hinanden, hvordan vi hver i sær bidrager til at alle kan få det bedst mulige ud af skolegangen. Det betyder, at vi alle skal gøre os umage i forhold til at være og til at lære.

Vi bruger en del tid på at hjælpe børnene med at være gode kammerater, på at sætte rammerne for, hvordan vi behandler hinanden. Skolen kan gøre meget for at fremme elevernes trivsel, men vi kan ikke gøre det alene. Vi har brug for at I – forældre hjælper os – det kan I gøre ved at lytte til jeres børn, når de kommer hjem og fortæller om oplevelser, de har haft, og ved at spørge jeres børn, hvad gjorde du? hvad sagde du? Hvordan kan du hjælpe dine kammerater? Og det kan I gøre ved at tale med de andre forældre, når jeres barn kommer hjem og fortæller, at nu har den sagt eller gjort dette eller hint, - så kontakt hinanden – hjælp jeres børn ved at vise, at I – forældre – taler sammen og samarbejder.

Børn der trives har lettere ved at lære end børn der ikke trives. Netop derfor er det så vigtigt at vi – skole og forældre og forældrene indbyrdes samarbejde om at skabe trivsel for alle.

Grundlæggende går børn i skole for at blive klogere i dag end de var i går. Klogere på livet, på sig selv, på hinanden, men også fagligt klogere.

For at få det bedste ud af undervisningen er der udover trivslen selvfølgelig også andre ting, der skal være på plads. Eleverne skal lære at tage ansvar for læringen, det betyder, at de efterhånden som de bliver større, skal tage ansvar for at være forberedte til undervisningen, de skal have lavet deres lektier, de skal byde ind med holdninger, meninger og viden.

Lærerne står hver dag klar med velforberedt undervisning og så er det da surt, hvis det kun er en 1/3 del af klassen, der har lavet deres lektier og er klar til at byde ind.

Pædagogisk indsatsområde.

I skoleåret 2016/17 har vores pædagogiske indsatsområde været refleksion. Sidste skoleår arbejdede vi med kreativitet og kommende skoleår har vi valgt at arbejde med ansvarlighed. Vores udgangspunkt for de pædagogiske indsatsområder indtil nu har været vores værdiorienterede KRAFT.

I dette skoleår har vi arbejdet med refleksion i forhold til vores egen undervisningspraksis, i forhold til elevernes læring dels på lærerniveau men også på elev niveau.

Vi har arbejdet med refleksion ud fra en teori om at:

- Refleksion i eller umiddelbart efter en handling forbedrer handlingen
- Refleksion efter handlingen for at vi kan lære af handlingen
- Refleksion – lang tid efter handlingen – for at vi kan forstå handlingen og korrigere handlingsgrundlaget.
- Refleksion knytter sig generelt til et ønske om at blive bedre til at handle.

Det er vigtigt at såvel elever som personale, får fokus på, hvad der virker, hvorfor det virker, og hvornår det virker. Som lærer er det fantastisk at opleve, når en elev pludselig knækker en gode og sige "nåå er det bare sådan det er" eller "nåå nu forstår jeg det" – og når det sker, så skal vi sammen med eleven reflektere over, hvad det var der skete, hvorfor var det lige nu i den situation at tåren faldt. Hvad kan vi lærer af det. Og hvordan kan vi bruge den viden – den refleksion – i en anden situation.

Fælles pædagogisk dag med fokus på at være en Grundtvig-Koldsk friskole.

I efteråret 16 afholdt bestyrelsen en pædagogisk dag for personale og forældre på skolen. Vi hørte Brian Degn Mårtensson fortælle om, hvilke forudsætninger han mente, der skulle være for at der kunne finde god

undervisning sted. Han fortalte om hans syn på læring. Det var rart at blive bekræftet i, at det vi går og gør til dagligt, det vi lægger vægt på, de værdier vi finder afgørende vigtige også var det som Brian mente, var af afgørende betydning for elevernes faglige og personlige udvikling.

Men en ting er at blive bekræftet af andre fagfolk, noget helt andet og langt mere betydningsfuldt er, når vi får besøg af tidligere elever, og de med glæde i øjnene fortæller, at de oplever, at de er rigtig godt klædt på til at komme videre ud i livet.

Jeg har lige haft besøg af Gustav. Gustav gik ud fra Fænøsund Friskole for to år siden. Han har haft et år på efterskole og læser nu på handelsskolen i Fredericia. Jeg spurgte Gustav, om han kunne sætte ord på, hvad han havde fået med fra Fænøsund Friskole.

Ja Dorte det kan jeg sagtens, og når jeg ser på mine kammerater, der har gået i folkeskolen, så er det mega tydeligt, at jeg har lært, hvor vigtigt det er at tage ansvar i fællesskabet. Jeg havde da også lyst til at springe over rengøringstjansen på efterskolen, men jeg gjorde det ikke, for jeg ved jo, at hvis jeg ikke bidrager til fællesskabet, hvis jeg ikke er med til at løfte så er der ikke noget fællesskab. Jeg spurgte om Gustav udover at have fået værdierne med i bagagen, kunne sige noget om det faglige. Gustav svarede – jeg har helt klart fået en stor grundviden i alle fag, og det er selvfølgelig fedt, men nu hvor jeg læser videre, så er det bedste som jeg har fået med mig nogle teknikker – i har forberedt mig på at være studerende – jeg ved hvordan jeg skal søge viden, hvordan jeg skal bearbejde viden. Og så har jeg lært at det betaler sig at arbejde med tingene.

Jeg blev simpelthen så glad og stolt. – Gustav og alle andre tidligere elever der kommer på besøg – bekræfter mig i, at den måde vi holder skole på – den gør en forskel – den holder.

Hver dag møder 21 personer på arbejde på Fænøsund Friskole. 21 forskellige mennesker som har det tilfældes, at de ønsker at gøre en forskel for de 186 børn, der hver dag møde i skole. Personalet gør hver i sær en kæmpe indsats hver eneste dag. Men hvis ikke vi arbejdede sammen - hvis ikke vi gik forrest og viste eleverne, at vi samarbejder, at vi løfter i flok, at vi er ansvarlige overfor hinanden, overfor skolen, overfor fælles beslutninger, hvis ikke vi i alt hvad vi gør er de gode rollemodeller – ja så tror jeg Gustavs fortælling havde været en anden. Vi ved og er bevidste om, at eleverne spejler sig i os – derfor gør vi os umage hver eneste dag. Så kære personale tusinde tak for jeres indsat – i gør en forskel.

På Fænøsund friskole er der mange der løfter en opgave – det gør I som forældre – dels ved at have valgt skolen og sende jeres børn afsted hver dag, men også ved at bidrage til at få løst de forældreopgaver, som er så vigtige for at vores skole kan fungere. Rengøringsdagene er en af jeres opgaver, hvis ikke i løste denne opgave for fællesskabet skyld og i fællesskabets ånd, ja så forsvandt noget af skolens dna. Så tak til jer fordi I bidrager til at vi kan holde skole.

I år blev der oprettet en støtteforening ved Fænøsund Friskole. Det er et nyt tiltag, som forhåbentlig kan vokse og blive til gavn for skolen. Ofte er det sådan at når noget nyt starter, så skal det grundfæstet, det skal finde sine ben og det skal udvikles. Jeg håber, at rigtig mange har lyst til at støtte op om ideen – gerne bidrage med praktisk hjælp og måske endda stille op som medlem, når der er generalforsamling i støtteforeningen d. 4. oktober.

På de frie skoler skal der føres tilsyn med at vi lever op til ministeriets krav. I den forbindelse vil jeg gerne sige tak til Bent – vores tilsynsførende, tak for undrende spørgsmål, tak for sparring – tak for samarbejde

Den øverste myndighed på en friskole er bestyrelsen. På Fænøsund Friskole har vi et godt og konstruktivt samarbejde mellem bestyrelsen og skolen. Jeg sætter stor pris på dette samarbejde som er afgørende for at vores skole er velfungerende. Tak til alle i bestyrelsen for mange konstruktive og givende møder. Tak for god tone, tak for tilliden, tak for grin og smil.

Jeg vil benytte lejligheden til lige at vise jer en sang som mellemgruppen har lavet på en fagdag, hvor de havde besøg af ?. Eleverne tog udgangspunkt i skolens værdiord og teksten fortæller på fornemmeste vis, hvordan eleverne oplever skolen.

Tak for ordet.

Tilsynsbesøg på Fænøsund Friskole 2016-2017

Som tilsynsførende på Fænøsund Friskole er det min opgave at føre tilsyn med

- Elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk.
- At skolens samlede undervisningstilbud, ud fra en helhedsvurdering, står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- At vurdere, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.
- At undervisningssproget er dansk, og skolelederen både behersker dansk mundtligt og skriftligt.
- Føre tilsyn med skolens donationer.

(Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende ved friskoler og private grundskoler)

Udgangspunktet for vurderingen er standpunktet for eleverne som helhed, samt undervisningen generelt, og ikke den enkelte elevs standpunkt.

- Tirsdag den 30. august 2016 mødtes jeg med skoleleder Dorte Rud Jager Moubøe og aftalt fokus på tilsynet, samt afklaret forventninger til samarbejdet. Jeg foretog tilsynet torsdag den 3. november 2016 og torsdag den 23. marts.
- Jeg har besøgt 0.kl, 1.kl, 2.kl, 3.kl, 4.kl, 5.kl, 6.kl, 7.kl og besøgt valgholdene i billedkunst, drama og musik.
- I år har jeg i samråd med skolelederen udover det obligatoriske valgt at fokusere æstetiske læring, som skal forstås som den kundskab man får gennem sanser, følelser og oplevelser. Det kan give eleven mulighed for at være aktivt handlende i sin egen læreproces, således at eleven inddrages som én, der bidrager til at skabe betydning. Æstetik kommer ikke af sig selv og jeg har været optaget af, hvordan eleverne gives redskaber til at skabe æstetik og udvikle æstetisk bevidsthed.
- Sammen med ledelsen er der udarbejdet en plan for tilsynet. Inden besøget har lærerne sendt korte beskrivelser af den planlagte undervisning. Desuden har jeg haft adgang og læst alle årsplanerne for de respektive fag og klasser. Efter timerne har jeg haft samtaler med de pågældende lærere.
- Efter hvert tilsyn har jeg haft møde med skolelederen, hvor vi har drøftet dagens observationer.

Det faglige tilsyn

Morgensang 1.

Læreren fortæller om tid og ure. Der bruges en powerpoint til at fortælle om atomuret og hvordan det fungerede. Det er nok mere et foredrag end en fortælling.

Morgensang 2.

7.kl har ansvaret for morgensangen og indleder med at fortælle om, hvad de har arbejdet med i de forskellige fag: I matematik og det bliver suppleret med powerpoint, som dog er svær at se/læse. Det er ikke helt tydeligt, hvad det egentligt handler om.

I dansk har emnet været intertekstualitet, at den samme tekst kan bruges i forskellige sammenhænge og derved få en ny betydning. Powerpoint blev igen brugt til at underbygge pointen og der blev læst nogle eksempler op, men hvis 0.-6.kl skal have noget ud af det, skal det nok gøres endnu mere tydeligt.

I musik har klassen haft besøg af rapperen UFO, som hjalp klassen med at lave en rap-tekst om skolen. Resultatet i form af en video blev vist og giver en fantastisk refleksion over skolens værdier. For de voksne kan jo sagtens have nogle værdier og visioner, om det lykkedes er en helt anden sag, men når eleverne i deres rap fortæller om skolens værdier med deres egne ord, er det æstetik på et højt niveau, at bearbejde en betydning gennem et bevidst æstetisk arbejde med tydelige kvalitets- og teknikkrav.

***Overvejelse:** Det kunne måske være en overvejelse om morgensangen udelukkende handler om, at eleverne lærer at stå foran en forsamling eller at det også formidles, så andre lærer noget ved at overvære det. Måske kunne det første fokus suppleres med spørgsmålet, om det mon også er forståeligt for de andre elever, om det evt. kan gøres mere forståeligt, mere synligt gennem brug af digitale medier eller om det er ok, at vælge en aldersgruppe fra nu og da? Der kunne f.eks. også arbejdes med elevernes fortælling.*

Fortælling i 4.-5.kl

Rockens historie gennemgås vha. power point og youtubeklip. Det er et foredrag kombineret med anekdoter. I fagplanen tales der kun om fortælling for 1.-2.kl, men ikke om fortælling i de andre fag. Der er ro og opmærksomhed blandt eleverne, og de kommenterer især musikernes anderledes opførsel og udseende på youtube.

I de forskellige aldersgrupper er der lavet årsplaner i fortælling. I indskolingen fortælles der for hele årgangen, sidste år var temaet den græske mytologi, i år er det den nordiske. I mellemgruppen er temaerne rockens historie, naturformidling, børneklassikere og rejsefortællinger fra Kina. I overbygningen er der et overordnet tema, selviscenesættelse, som bliver behandlet klassevis af en lærer. Der er forskelligt fokus, f.eks. er der både litterære, arkitektoniske og historiske vinkler på temaet. Der bliver f.eks. fortalt om Karen Blixen og hendes fortællinger bliver også fortalt.

***Overvejelse:** Jeg har efterhånden overværet en del timer i fortælling og morgensange. Der fortælles meget og godt, men der er også en del der nævnes som fortælling, som efter min opfattelse ikke er fortælling, men mere foredrag. Det kunne være interessant at arbejde videre med fortællingen som udtryk, fordi der*

allerede er stor bevidsthed og faglighed omkring mediet. Hvad er det egentligt, hvad kan det, er det et æstetisk udtryk og kunne det evt. bruges til at gøre eleverne til bedre formidlere? Uden af foregribe noget, så mener jeg at Grundtvigs og Kolds tanker om det levende ord i allerhøjeste grad stadig er aktuelle og oven i købet også er det udtryk, der giver mulighed for æstetiske fortolkninger og nyfortolkninger.

Billedkunst 2.kl

Klassen samles og sætter sig hurtigt på plads. Der er en meget rolig stemning. De skal begynde på noget nyt. Læreren viser et malet billede af et fotografi med sig selv. Nogle elever kommenterer hendes brug af farver. De er ikke naturalistiske. Klassen går til smartboardet og der vises en powerpoint med Andy Warhol og hans kunst, herunder også litografiet med Marilyn Monroe. Børnene lægger mærke til samme farvelægning som på lærerens selvportræt. Der tales om andre slags billeder f.eks. røntgenbilleder.

Der fortæller om popart og der gribes tilbage på den farvelære, som de har arbejdet med i 1.kl. Fagudtryk som grundfarver, blandingsfarver og komplimentærfarver nævnes.

Alle børnene har fået taget et fotografi af dem selv og nu skal de selv til at farvelægge det på Warholsk facon. Det bliver gjort med fedtfarver. Først maler de håret, de skal kun bruge en farve. En elev spørger om han må bruge to farver. Han får lov og der er en tydelig effekt med de to farver. Det er tydeligt, at eleverne gennem imitation af kunstnere og teknikker får ekstra erfaringer og teknikker til at finde deres eget udtryk.

Eleverne går rundt og sammenligner deres billeder, det giver noget uro og Ellen giver alle børn to minutter og derefter fortsætter de deres arbejde. Uret sættes nu til 7 min og de skal arbejde stille videre. Der er tydelig klasseledelse, nogle faste og kendte strukturer, som børnene har det godt med at færdes i.

I billedkunst skal elever efter 2.kl beherske følgende kompetence-områder: Billedfremstilling, eleven kan udtrykke sig i plane, rumlige og digitale billeder; i billedanalyse kan eleven samtale om egne og andres billeder og i billedkommunikation kan eleven kommunikere gennem billeder. Eleverne mestrede dette på fineste vis.

Billedkunst som valgfag i overbygningen

Rolig stemning med dæmpet musik i baggrunden. Der arbejdes med muselmalede tallerkner. Først tegnes et eget design på papir med musel-mønstre. Derefter males i frihånd med pensel og blå farve et eget designet muselmønster. Drengene og pigerne sidder blandet ved to borde. Der tales næsten ikke, når noget skal siges, hviskes der. Ikke fordi læreren siger det, men fordi stemningen indbyder til det.

Samtale med billedkunstlærere:

Det er vigtigt, at eleverne lærer nogle teknikker, at de møder kunstnere og forskellige måder at udtrykke sig på. Gennem imitation af andre kunstnere får de udviklet deres eget udtryk. Der undervises efter fagplanen, men der er ikke nogen læseplan, hvor det er aftalt mellem lærerne, hvilke forventninger man har til faget eller hvilke ting eleverne skal kunne beherske eller kende på de forskellige årgange. Det er op til den enkelte lærer at beslutte.

Musik 3.kl

Klassen har arbejdet med rap og der tales om 1-slaget, og det vises i eleverne selvkomponerede rapsang, hvor slaget findes. Der tales om vejrtrækning og pauser. Der er ro, da jeg kommer ind i klassen. Eleverne har fået præsenteret rapsangen og omkvædet, som er komponeret af læreren, og de har så selv komponeret versene.

De rapper sangen to gange, det gentages og teorien knyttes, hvor det er nødvendigt. Der foregår mange ting, men der er opmærksomhed fra klassen, mens tre drenge på bagerste række er mere ukoncentreret.

Der tales om dur og mol. Læreren synger et vers i dur og mol, og spørger børnene om forskellen. Det kan de godt høre. Da rappen er på plads, skal eleverne stå op og lærer nu en lille koreografi. Det hele øves med musik. Når rapsangen er øvet og på plads, skal den vises til hele skolen.

Musik valgfag

Der arbejdes med rytmer og anvendes fagudtryk som aktion/reaktion, off beat og der henvises til ting, de har arbejdet med før. Alle står i en cirkel, der klappes, stampes og bevæges. Der er progression og der lægges mere på i aktivitet og sværhedsgrad. Det lyder ikke helt i synq, men der samles op på, hvad der gik galt.

Eleverne deles ud i mindre grupper, hvor de på noget papir skal skrive nogle rytmeserier. Efter tre minutter samles der op. På en smartphone sættes rytmen og alle grupperne spiller samtidig, derefter tælles er der to taktets pause og den næste gruppe spiller sin rytme.

I musik skal eleven efter 2.klasse i kompetenceområdet musikudøvelser kunne deltage opmærksomt i sang, spil og bevægelse; i musikalsk skaben kunne deltage opmærksomt i sang, spil og bevægelse og musikforståelse kunne lytte til og udtrykke sig om musik.

Efter 6.klasse er kravene skærpede. Eleven skal nu kunne udfolde sig selvstændigt i sang, spil og bevægelse; arrangere og komponere musikalske udtryk og lytte opmærksomt til og udtrykke sig varieret om musik fra forskellige genrer, kulturer og perioder. Alle delene kom i brug i de musiktimer jeg overværede, samt til flere morgensange.

Engelsk 6.kl

Klassens elever skal hver lave en plan for en park. De har forberedt nogle spørgsmål som de skal oversætte til engelsk. Opgaven forklares på dansk.

Der bliver brugt cooperative learning til en af opgaverne. Eleverne skal spørge hinanden på engelsk og der foregår megen samtale på engelsk. I slutningen af timen skal eleverne evaluere hvad de har lært. Der bliver talt meget engelsk.

I engelsk skal eleverne efter 6.kl kunne deltage i kortere samtaler og give korte, sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk og forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk. På trods af eleverne nervøsitet ved at tale engelsk foran klassen og den tilsynsførende vurderer jeg, at deres engelskkundskaber står mål med folkeskolen.

Drama i 2.kl

Ved timens begyndelse står klassen i en cirkel og der er en tydelig start. Timens program fortælles og derefter laves der opvarmningsøvelser hvor kroppen rystes. En ny øvelse forklares i ord og handling. Eleverne går rundt og hilser på hinanden. De præsenterer sig og bytter navn med deres partner. I en ny øvelse skal eleverne præsentere sig og deres hobby, hvorefter de igen bytter. Derefter skal de bruge deres sanser til at udtrykke følelser. Relevante fagudtryk inddrages og forklares. De skal arbejde videre med noget fra sidste gang. Der improviseres ud fra nogle givne rammer, så eleverne ikke overlades helt til sig selv. 2x2: Den ene skal sælge noget til den anden med den sindsstemning der er dem givet. De får 10 min og improviserer på livet løs. Der er ikke nogen, der melder sig ud og de er gode til at bruge kroppen. Eleverne spiller med den største frigjorthed og naturlighed. Efter 10 min sætter eleverne sig langs væggen og grupperne skal vise deres små stykker. Der bliver spillet på livet løs, de reagerer og agerer på hinanden. Der bliver givet plads og kroppen er også en del af udtrykket. Det er imponerende at elever i 2.kl kan udstråle så meget ro og bruge pauser. Hver situation analyseres og der tales om personernes stemning. Der er fokus på samarbejde og der gives råd og tips. I næste time kommer et nyt benspænd.

Drama som valgfag i overbygningen

Alle eleverne står 2x2 eller 3x3. De skal tale sammen som en kendt person efter eget valg. Partneren skal gætte hvem det er. Derefter skal der lægges mere krop på. Der bliver talt om forskellen mellem kun at tale og at supplere med kroppen. Eleverne siger, at det bliver mere realistisk og troværdigt, når kroppen bruges. Holdet skal lave noget radioteater og skal ligge på gulvet, mens de lytter til noget radioteater. Bagefter analyseres teksten, lydene og opbygningen og eleverne kommer med deres bud. Eleverne gøres opmærksom på rum, placering, lyd, samt indre og ydre dialog. Eleverne er meget optaget af undervisningen og der er en positiv og let stemning.

Dansk, 0.kl

Klasserummet er inspirerende med billeder, ordforklaringer, bogstaver og tal. Der er mulighed for at arbejde ved bordene, samt på bolde og i hængekøjer. Der er et tydeligt anslag ved timens begyndelse, der er en let stemning og børnene virker glade, nysgerrige og imødekomme. De får 7 min til at skrive og tegne om dagen. Læreren går rundt mellem børnene. Der er fuldstændigt stille. De skriver med børnestavning, hvor man kan ane ordenes betydning, men børnene er ikke i tvivl om, hvad der står. Derefter laver de 10' er massage, hvor de tæller til 10, mens de tæller til 10 og masserer sig selv. Læreren deltager og spørger hvordan man ellers kan bevæge sig. Børnene finder nu en læsebog og læse i den, imens går læreren rundt og læser med hver enkelt. Der er mange sværhedsgrader, men alle der læser for mig gør det med stor sikkerhed, hvor de gør brug af forskellige læsestrategier, når de går i stå ved et ord. De er selvhjulpne og det foregår i en rar atmosfære. Nu skal børnene gå udenfor med et hæfte, hvor de skal finde ting, som de skal skrive om.

I 0.klasse skal eleven i sproglig bevidsthed bl.a. kunne eksperimentere med rim, bogstavlyde, ord og sætningsdannelse, samt have viden om bogstavlydforbindelser og enkle regler for ord- og sætningsdannelse. I skrivning kan eleven eksperimentere med at skrive små tekster og i læsning eksperimentere med at læse små tekster i forskellige medier og have viden om læseretning og enkle

ordlæsestrategier. Der blev arbejdet med alle elementer og eleverne viste allerede stor bevidsthed om de forskellige elementer.

Historie, 4.kl

Klassen arbejder med historien om Remus og Romulus som de skal omsætte til et skuespil. De har læst historien og set den som en tegnefilm med engelsk tale. Læreren har delt historien i 9 afsnit og eleverne er delt i grupper á 5-6 elever. Hver gruppe skal dramatisere afsnittene, aftale hvad der skal køres og siges, og derefter afprøve det, så de kan optage dem i næste historietime. Eleverne diskuterer løbende kvaliteten og laver et storyboard, som de kan støtte sig til.

I fælles mål for historie efter 6.kl skal eleverne kunne relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv, samt fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie. Dette skete i forberedelserne til dramatiseringerne, fordi eleverne hele tiden skulle forklare hvorfor de gjorde som de gjorde, og gennem skuespillet blev de også udfordret til at identificere sig og derigennem forholde sig til deres eget liv.

Matematik. 7.kl

Der følges op på tidligere opgaver som der er blevet arbejdet med. Dagens program gennemgås. Begrebet "forhold" og "forskel" diskuteres. Eleverne spørges og de kommer med eksempler.

Læreren læser nogle eksempler og eleverne forklarer hvad meningen og betydningen er, begreberne diskuteres løbende. Eleverne skal nu løse nogle opgaver i deres bordgrupper og forklare løsningen for hinanden med fokus på forskel og forhold. Læreren går rundt og lytter. Der foregår megen matematikrelateret samtale ved bordene. Derefter samles der op på klassen og eleverne bliver hele tiden opfordret til at forklare fremgangsmåden.

I kompetencemålet for geometriske egenskaber og sammenhænge skal eleven kunne undersøge sammenhænge mellem længdeforhold, arealforhold og rumfangsforhold, samt have viden om lighedethed og størrelsesforhold. Der blev arbejdet med begreberne og eleverne var på vej.

Idræt, 1.kl

Klassen har idræt i halvmånen og timen indledes med opvarmningslege. Børnene er meget koncentrerede og positive. Strukturen er tydelig for eleverne. De kender den og falder hurtigt ind i den. I den næste leg skal børnene spille levende skak. Der tales om strategier, hvor børnene inddrager deres erfaringer fra sidste gang. Børnene går i gang og de er gode til at følge reglerne om hvem der er inde eller ude. Ingen bliver sure og lærerens beslutninger om inde eller ude bliver ikke diskuteret. Derefter bliver der lavet forskellige fangelege.

I fælles mål for 1.-2.kl skal eleven kunne deltage aktivt i basale, alsidige bevægelser i leg og samarbejde om idrætslige aktiviteter og lege. Alle dele blev vist i rigt mål.

Generelt

- Sidste år anførte jeg, at fagplanerne for naturfag (biologi/geografi) og natur&teknologi endnu ikke var blevet ajourførte på hjemmesiden. Det er de nu og der henvises også til dem i de respektive årsplaner.
- Mange årsplaner henviser til fagplanerne, men ikke alle. Det kan skabe mere samtale og kontinuitet fagene imellem, at der i alle årsplaner sker henvisninger til fagplanen.
- Jeg oplever, at der er en tydelig bevidsthed omkring fortællingen og det vil derfor være oplagt at arbejde med dette tema. F.eks. beskriver fagplanen kun fortælling i 1.-2.kl og evt. kunne elevernes fortælling også gøres til genstand for nogle overvejelser, siden de forventes at bruge det, når de står for morgensangen. Det kunne også være et tema at skelne mellem foredrag og fortælling, hvornår er det ene og hvornår er det andet, og hvordan kunne et foredrag evt. gøres til en fortælling.

Konklusioner

Psykisk miljø

- Som altid er det rart at komme på skolen, fornemme den gode stemning og møde engagerede og velforberejede lærere, der brænder for deres fag, og som har gjort sig nogle faglige og didaktiske overvejelser afstemt efter eleverne.
- Der bliver talt ordentligt til eleverne og eleverne imellem, og samtalen på lærerværelset om eleverne er både positiv, udviklingsorienteret og præget af varme og impati.

Fysisk miljø

- Klasseværelserne er arbejdsrum, hvor der er gjort overvejelser over hvad der hænger på væggene i form af hjælpemidler og elevproduktioner. Der er et tydeligt æstetisk udtryk i de fleste klasser og i fællesarealerne. Det er også en måde at markere over for omgivelserne og sig selv, hvad der er vigtigt.

Dansk som undervisningssprog

- Der bliver talt dansk i undervisningen og skolelederen behersker dansk i både skrift og tale.

IT

- 0.-3.kl anvender skolens IT-lokale, der er ingen særskilt årsplan, men brugen af IT fremgår af de forskellige årsplaner.
- 4.-6.kl – har et classesæt Ipads og der foreligger en IT-plan.
- 7.-9.kl skal selv medbringe computere, der er ingen særskilt IT-plan.
- IT bliver brugt i form af powerpoint-præsentationer og youtube-klip, men lærerne er udfordret af ganske små tavler til at skrive på, når lejligheden byder. Det kunne også hjælpe de visuelle elever.
- Det kunne være et indsatsområde at undersøge brugen af IT på de forskellige klassetrin og derudfra udarbejde en IT-plan med en tydelig rød tråd.

Skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre

- Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter. Eleverne har også indflydelse på aktiviteter uden for den formelle undervisning, som f.eks. hvordan morgensangen skal være.
- Skolen har et elevråd, FEMO, hvor elevrepræsentanter fra 4.-9.kl mødes.
- I skolens værdier KRAFT (kreativitet, refleksion, ansvarlighed, fællesskab og tillid) står der ikke så meget om demokrati, medborgerskab og medleven. Samfundsforståelse er nævnt, men dette udtrykker mere forståelse end egentlig handling. Dette er efter min mening ikke et udtryk for en mangel i skolens praksis, da jeg ser dette udfolde sig i alle klasser og i alle fag. Det kunne være en anledning til at se værdierne igennem.

De æstetiske fag

- Æstetik handler ikke kun om at kunne udtrykke sig, men også at kunne gøre det varieret. Det kommer ikke af sig selv, men udvikles bl.a. gennem imitation og fokus på teknik/håndværk. Det glemmes ofte, når talen falder på de kreative fag og resultatet bliver stagnerende udtryk og berøringsangst over for et kvalificeret feedback. På Fænøsund Friskole har jeg i fagene oplevet en stærk bevidsthed blandt lærerne om, at eleverne skal lære kulturteknikkerne, håndværket og kulturhistorien, for selv at kunne bearbejde indtryk til udtryk.
- Jeg er imponeret over kvaliteten i både undervisningen og elevernes produktioner og optagethed af det æstetiske udtryk. Det er efter min bedste overbevisning og ud fra, hvad jeg har set andre steder, på et særdeles højt niveau, både kunstnerisk og fagligt.
- Der gives ingen nemme genveje til kvalitet og fordybelse. Denne opmærksomhed kunne skærpes yderligere, hvis det i fagene blev aftalt, hvad man kan forvente af eleverne i de æstetiske fag på de forskellige årgange.

Evaluering

- I 2016-2017 arbejder skolen med evalueringspunktet "Refleksion".

Donationer

- Skolen har (desværre) ikke modtaget nogen donationer over 20.000 kr.

Samlet vurdering

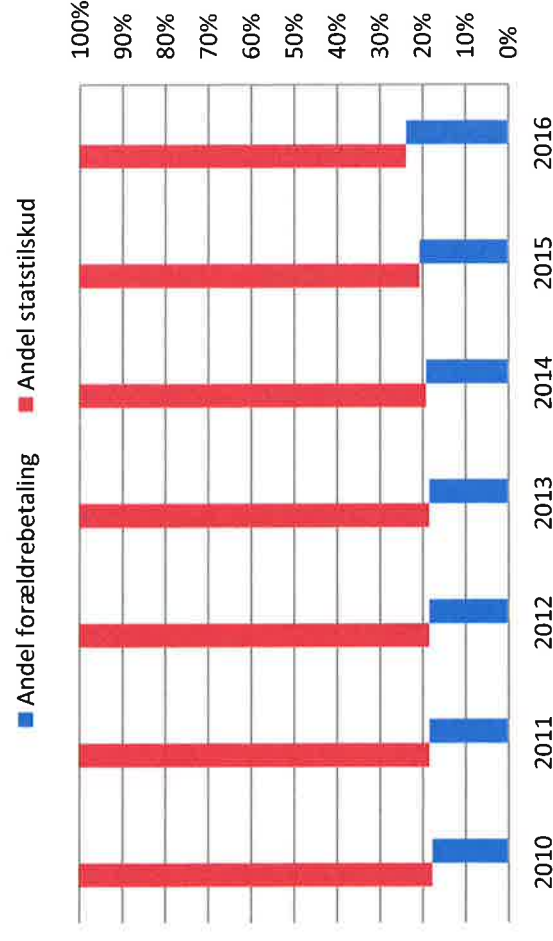
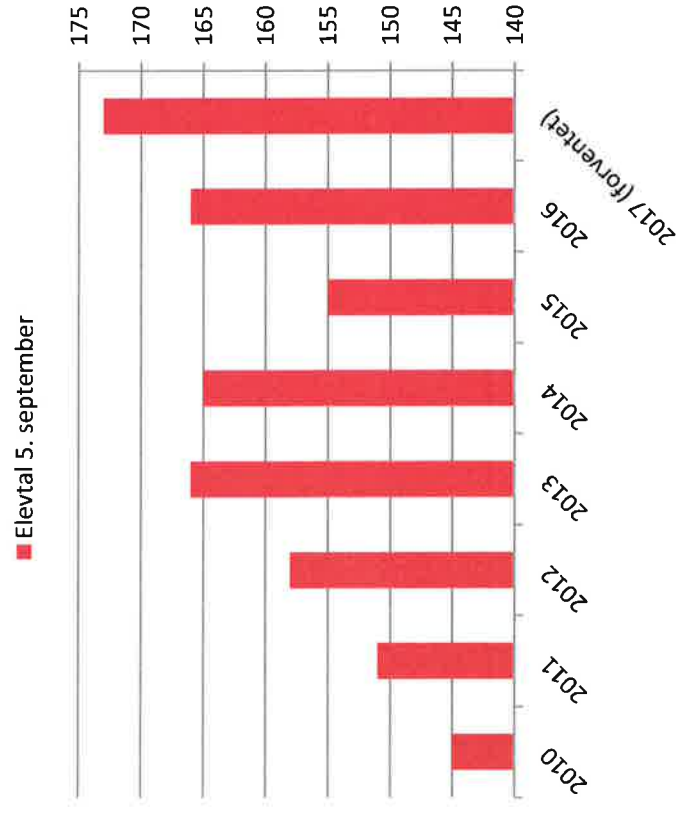
På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere at undervisningen i dansk, matematik og engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskole. Dette gælder også for historie, musik, idræt, billedkunst og drama. Jeg har haft samtaler med den enkelte elev, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til folkeskolens fælles mål på mange måder, hvor følgende elementer blandt andet indgår: Variation af undervisningsmetoder, stor opmærksomhed på de æstetiske fag, høj elevinddragelse og stor faglig bevidsthed. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau. Dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.

Odense den 18.april 2017, Bent Hansen

Indtægter

	Regnskab 2016	Regnskab 2015
Årselever (gennemsnit for året)	159,6	160,8
Statstilskud	7.794.681	7.975.853
Skolepenge mm.	3.472.499	2.903.055
Andre indtægter	26.585	23.800

Indtægter i alt 11.293.765 10.902.708

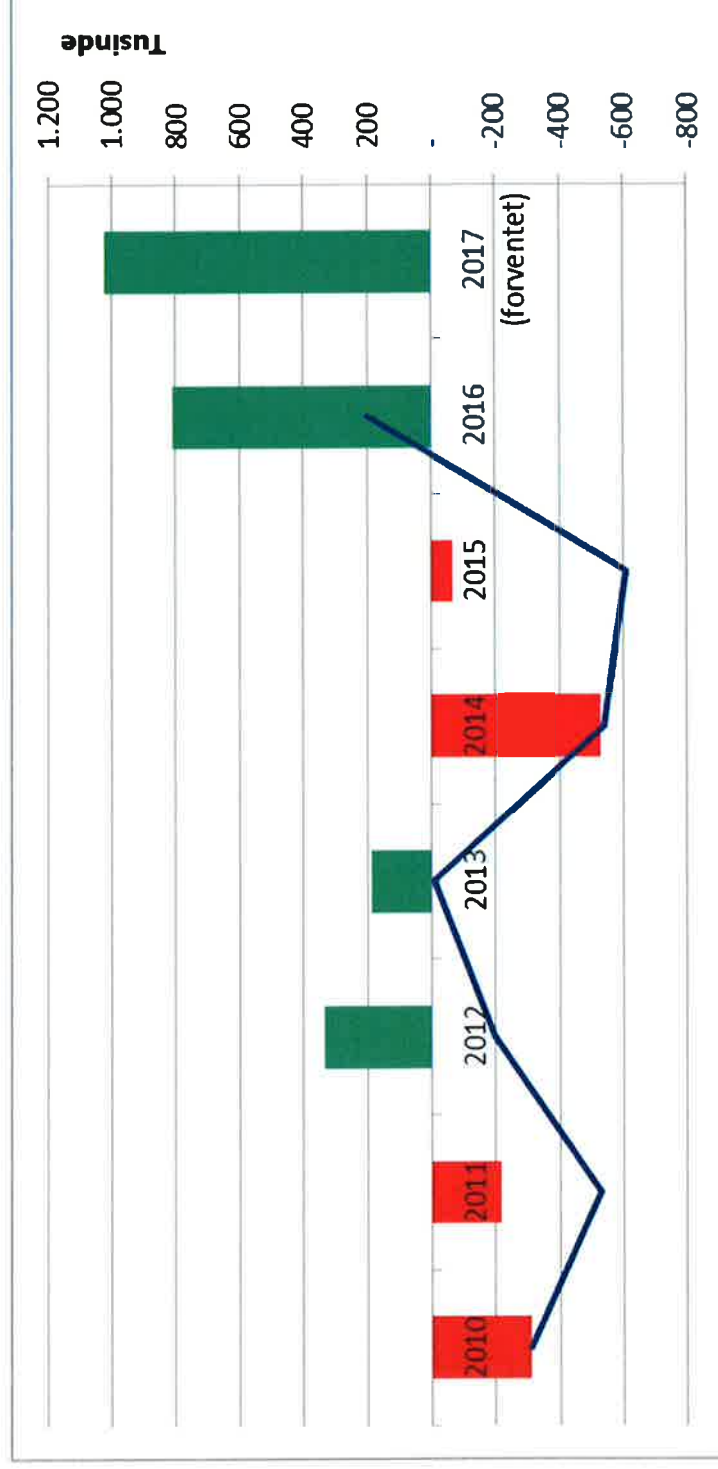

Omkostninger

	Regnskab 2016	Regnskab 2015
Lønomkostninger	7.330.264	7.773.979
Andre omk. Vedr undervisning	810.093	764.078
Skolefritidsordning mm	43.896	41.159
Undervisning i alt	8.184.253	8.579.216
Lønomkostninger, ejendomsdrift	370.036	592.239
Ejendomsdrift mm	935.165	756.343
Ejendomsdrift i alt	1.305.201	1.348.582
Lønomkostninger, administration	347.855	344.352
Administration mm	501.425	527.796
Administration i alt	849.280	872.148
Driftsomkostninger i alt	10.338.734	10.799.946

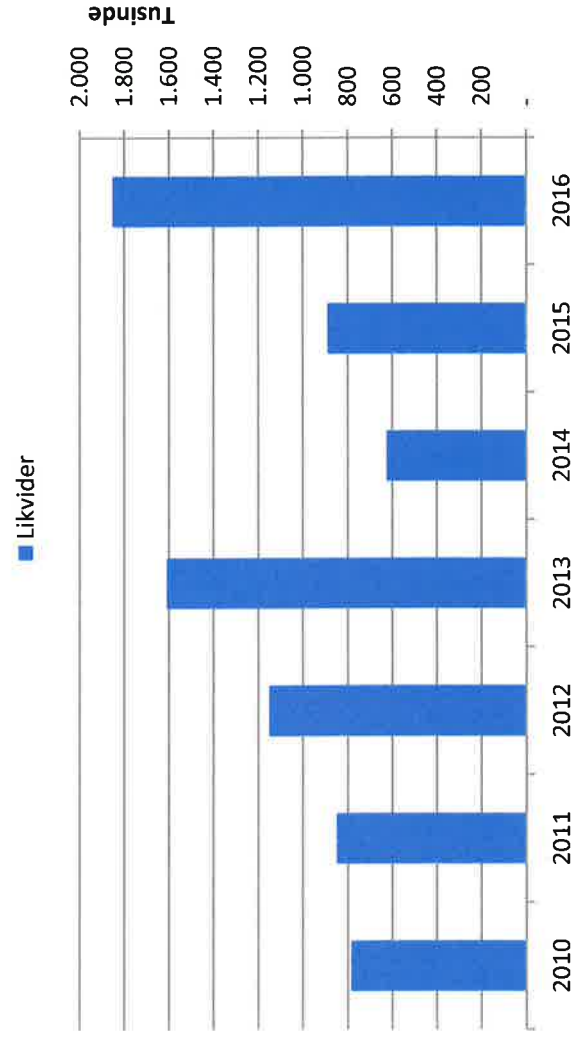
Samlet

	Regnskab 2016	Regnskab 2015
Indtægter i alt	11.293.765	10.902.708
Driftsomkostninger i alt	- 10.338.734	- 10.799.946
Resultat før finansielle poster	955.031	102.762
Finansielle poster i alt	-144.226	-171.773
Årets resultat	<u>810.805</u>	<u>-69.011</u>

Balancen

	Regnskab 2016	Regnskab 2015
Aktiver		
Anlægsaktiver	7.126.049	7.550.602
Omsætningsaktiver	2.084.592	1.077.698
Aktiver i alt	9.210.641	8.628.300
Passiver		
Egenkapital	2.885.864	2.099.332
Langfristet gæld	4.168.390	4.368.394
Kortfristet gæld	2.156.387	2.160.574
Passiver i alt	9.210.641	8.628.300

Lejrskole

Referat 16.09.2015:

”Bestyrelsen besluttede efter skolelederens anbefaling og efter drøftelse med lærerne og pædagogisk udvalg, at lejrskolen bibeholdes i sin nuværende form på Fænø Sund Friskole, hvor eleverne kommer på lejrskole hvert år....

.... For at det økonomisk kan lade sig gøre, stiger forældrebetalingen til lejrskolen fra 600 kr. til 1100 kr. om året. Derudover vil der blive opkrævet et ekstra beløb på 2.400 kr. i forbindelse med ”Berlin”-turen i ældregruppen.”

